

Vragen door Dhr Snoeks van de SP in eerste termijn commissievergadering 25 mei 2023

Vraag aan: Wethouder Sour

Onderwerp: Handhavingsverordening Participatiewet 2023 gemeente Maashorst

Hercontrole (waaronder hercontrole aan de hand van signalen) en themacontroles staan nu vrij.

1. Wie bepaalt of en wanneer hercontroles en/of themacontroles worden uitgevoerd?
2. Hoe wordt bepaald of hercontroles en/of themacontroles worden uitgevoerd?
3. Valt het antwoord op vraag 1 en 2 binnen de kaders van de wet?
4. Draagt de wethouder zorg voor dat de communicatie omtrent handhaving, zeker in het geval van eventuele sancties op maat zal zijn?
5. Hoe ziet de communicatie omtrent handhaving eruit?
6. Hoe verschilt de communicatie omtrent handhaving van de oude aanpak?
7. Hoe gaat het college om met mensen die contact met de gemeente eng vinden of negatieve ervaringen uit het verleden hebben?

Antwoord op vraag

Antwoord door: Gina van Bree

Datum: 1-6-2023

U geeft aan dat de gemeente nu vrij is om themacontroles en hercontroles uit te voeren. Dit is geen nieuw onderdeel als gevolg van de harmonisatie. De wijziging bij de harmonisatie is dat controles op basis van risicoprofielen niet meer zullen worden uitgevoerd. In het verleden, onder het beleid van voormalig Landerd en Uden, voerden wij ook al hercontroles en themacontroles uit.

Vraag:

1. Wie bepaalt of en wanneer hercontroles en/of themacontroles worden uitgevoerd?

Antwoord:

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het toetsen of voldaan wordt aan de voorwaarden die verbonden zijn aan onze dienstverlening omtrent inkomen in het kader van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Daarnaast zijn wij als gemeente verplicht om dit periodiek te controleren.

Vraag:

2. Hoe wordt bepaald of hercontroles en/of themacontroles worden uitgevoerd?

Antwoord:

In de praktijk worden heronderzoeken periodiek uitgevoerd. Bij deze heronderzoeken kunnen signalen aan het licht komen die vragen om verdiepend onderzoek, zoals bij bijzonderheden in bankafschriften of een auto op naam. Buiten deze periodieke hercontroles kunnen individuele heronderzoeken worden ingesteld op basis van individuele signalen over gewijzigde omstandigheden die mogelijk van invloed zijn op de (hoogte van een) uitkering. Hierbij kan gedacht worden aan geautomatiseerde signalen die de gemeente van de Belastingdienst ontvangt over bijvoorbeeld inkomen of vermogen.

Themacontroles kunnen worden ingezet zodra er signalen zijn dat een bepaald thema onder een grotere groep kan spelen of aan de hand van zaken die landelijk spelen. Bijvoorbeeld in het geval dat een laag water- en gasverbruik een indicatie kan zijn van ondermijning en wij willen onderzoeken of dit ook in onze gemeente speelt. Een ander voorbeeld van een themacontrole zou een onderzoek naar partiële inkomsten kunnen zijn.

Vraag:

3. Valt het antwoord op vraag 1 en 2 binnen de kaders van de wet?

Antwoord:

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het toetsen of voldaan wordt aan de voorwaarden die verbonden zijn aan onze dienstverlening omtrent inkomen in het kader van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Daarnaast zijn wij als gemeente wettelijk verplicht om dit periodiek te controleren.

De manier waarop onze gemeente themacontroles en heronderzoeken uitvoert vallen daarmee binnen de wettelijke kaders.

Vraag:

4. Draagt de wethouder zorg voor dat de communicatie omtrent handhaving, zeker in het geval van eventuele sancties op maat zal zijn?

Antwoord:

De wethouder draagt zorg voor zorgvuldige communicatie op maat omtrent handhaving. Handhaving zal altijd conform de wet- en regelgeving worden uitgevoerd. De brieven die in het kader van de participatiewet namens de gemeente worden verstuurd, worden op dit moment ook door de werkgroep 'klare taal' herzien. We willen ervoor zorgen dat de communicaties namens de gemeente voor alle inwoners duidelijk is.

Vraag:

5. Hoe ziet de communicatie omtrent handhaving eruit?

Antwoord:

Uitkeringsgerechtigden ontvangen bij de aanvraag informatie over de rechten en plichten die bij een uitkering horen. Deze informatie is ook opgenomen in de beschikking. Heronderzoeken worden ook vrijwel altijd aangekondigd. Deze onderzoeken worden niet alleen in het kader van preventie en handhaving uitgevoerd, maar ook zeker in het kader van dienstverlening. In een heronderzoek kan onderzocht worden of de uitkering nog voldoende tegemoetkomt aan de hulpvraag en of een uitkeringsgerechtigde nog aanvullende ondersteuning nodig heeft in bijvoorbeeld de vorm van bijzondere bijstand of schuldhulpverlening. Momenteel wordt de schriftelijke communicatie vanuit de Participatiewet ingekort en verduidelijkt.

De communicatie verloopt vrijwel altijd via de inkomensconsulent. Bij een huisbezoek dient een handhaver of inkomensconsulent zich ook te legitimeren. Ook wordt er gewerkt met een informed consent.

Vraag:

6. Hoe verschilt de communicatie omtrent handhaving van de oude aanpak?

Antwoord:

De aanpak die in het antwoord op vraag 5 is omschreven is altijd verplicht geweest vanuit de wet- en regelgeving en hier hebben wij als gemeente altijd aan voldaan. In gemeente Maashorst zijn geen bezwaarprocedures geweest rondom foutieve of gebrekkige communicatie in een handhavingstraject.

Vraag:

7. Hoe gaat het college om met mensen die contact met de gemeente eng vinden of negatieve ervaringen uit het verleden hebben?

Antwoord:

Het is vooraf vaak niet bekend of uitkeringsgerechtigden contact met de gemeente eng vinden of in het verleden negatieve ervaringen hebben gehad. Onze inkomensconsulenten kunnen wel inwoners adviseren om iemand mee te vragen naar de gesprekken.